

DONACIJE – POREZNE OLAKŠICE

Izvor informacija: <http://www.uzuvrh.hr/stranica.aspx?pageID=49>

Jesu li donacije i potpore u novcu, dobrima i uslugama koje gospodarski subjekti daruju neprofitnim organizacijama, porezno priznati rashod za onoga tko daje donaciju?

Obveznici poreza na dobit mogu u svoje rashode poslovanja koji im umanjuju osnovicu poreza, uključiti darovanja u naravi ili u novcu, dana u kulturne, znanstvene, odgojno-obrazovne, zdravstvene, humanitarne, športske, vjerske i druge svrhe, udrugama i drugim osobama koje ove djelatnosti obavljaju u skladu s posebnim propisima, **do visine 2% ukupnog prihoda ostvarenog u prethodnoj kalendarskoj godini**. Obveznicima poreza na dobit koji posluju s gubitkom, rashodi učinjeni za darovanja za neprofitne namjene, ne uvećavaju porezni gubitak.

Obveznici porez na dohodak mogu po osnovu danih darovanja za neprofitne namjene povećati svoj osobni odbitak (osobni odbitak je neoporezivi dio dohotka) za iznose danih darovanja, ali najviše do 2% ukupnih primitaka ostvarenih u prethodnoj kalendarskoj godini.

Iako su od 1. siječnja 2007.g. ukinute brojne sada propisane olakšice u sustavu poreza na dobit, a do konca 2006.g. se najavljuje i ukidanje olakšica u sustavu poreza na dohodak, ova porezna olakšica ostaje na snazi i nakon 1. siječnja 2007.g.

Porezna olakšica pri davanju donacija propisana je ne samo za pravne i fizičke osobe koje obavljaju gospodarsku djelatnost, već i za sve fizičke osobe nezavisno iz kojeg izvora ostvaruju dohodak. Tako npr. osoba koja ostvaruje dohodak samo temeljem radnog odnosa, a tijekom godine daruje za neku od nabrojanih neprofitnih namjena, može podnošenjem godišnje prijave poreza na dohodak ostvariti pravo na povećani osobni odbitak za svotu izdatka za darovanja, te tako umanjiti poreznu osnovicu.

Pod kojim uvjetima je dozvoljen i veći neoporezivi iznos donacije od 2% ukupnog prihoda iz prethodne godine?

Ako iznos donacije prelazi 2% ukupnog prihoda prethodne godine, potrebno je **pribaviti potvrdu nadležnog ministarstva** ovisno o namjeni za koju je dana donacija. Iznos porezno dopustive donacije time je praktično neograničen, uz prethodno pribavljenu potvrdu nadležnog ministarstva iz koje je razvidna svrha i program za koji će se donacija utrošiti.

Koje je ministarstvo nadležno, ovisi o namjeni za koju se daruje i o djelatnosti organizacije kojoj je namijenjena donacija. Ako se donacija koja prelazi 2% ukupnog prihoda daje za šport, potrebno je pribaviti potvrdu Ministarstva znanosti, prosvjete i športa, za donaciju koja se daje zdravstvenim ustanovama i humanitarnim organizacijama nužna je potvrda Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi, itd.

Koja je dokumentacija potrebna za davanje donacija u novcu, a koja kad se daju dobra ili usluge?

Kad se donacija daje u novcu, dovoljno je da ovlašteno tijelo o tome donese odluku (uprava trgovačkog društva, poduzetnik pojedinac) i da se **novčana sredstva uplate sa žiro-računa darovatelja na žiro-račun** ustanove, udruge ili druge organizacije kojoj je

donacija namijenjena. Kad se donacija daje fizičkim osobama koje obavljaju djelatnost u skladu s posebnim propisima, npr. samostalnom umjetniku ili vrhunskom športasu, tada je također nužno odgovarajući iznos doznačiti na žiroračun fizičke osobe (ne u gotovini!). Ako se donacija daje **u dobrima ili uslugama**, potrebno je da i davatelj i primatelj donacije o tome imaju **vjerodostojne isprave** (npr. zapisnik o preuzimanju robe, otpremnica i sl.). Tako npr. ako proizvođač voćnih sokova daje donaciju amaterskom športskom klubu u sokovima, nužno je da i proizvođač sokova i športski klub raspolažu ispravom koja sadrži podatke o vrsti, količini i cijeni darivanih predmeta.

Kad se donacija umjesto u novcu daje u stvarima ili uslugama, a darovatelj je obveznik poreza na dodanu vrijednost, je li obavezan na isporučena dobra i usluge obračunati porez na dodanu vrijednost?

Ako je davatelj donacije obveznik poreza na dodanu vrijednost i daje donaciju ili potporu u **stvarima ili uslugama** koje podliježu oporezivanju porezom na dodanu vrijednost, **tada je obavezan platiti porez na dodanu vrijednost** na darivane predmete ili usluge. Pri tome mu je i obračunati porez na dodanu vrijednost, zajedno s vrijednošću darivanih predmeta ili usluga, porezno dopustivi rashod pri utvrđivanju osnovice poreza na dobit, a do visine 2% ukupnog prihoda prethodne godine.

Obveza obračunavanja poreza na dodanu vrijednost ovisi o tome je li isporučitelj dobra ili usluge porezni obveznik PDV-a i o tome je li riječ o isporuci dobra odnosno usluge koja se po hrvatskim propisima oporezuje porezom na dodanu vrijednost.

1. primjer - Trgovačko društvo obveznik PDV-a koje daruje odjevne predmete humanitarnoj organizaciji dužno je na tržišnu vrijednost darivanih predmeta obračunati porez na dodanu vrijednost po stopi od 22%, a ukupni iznos koji predstavlja vrijednost predmeta zajedno s obračunatim porezom na dodanu vrijednost, porezno je dopustivi rashod do propisanih iznosa;

2. primjer - Trgovačko društvo koje humanitarnoj organizaciji daruje kruh, mlijeko, lijekove i ortopedska pomagala s posebne liste lijekova i ortopedskih pomagala Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje, na tu isporuku ne obračunava porez na dodanu vrijednost jer se radi o proizvodima koji se u Republici Hrvatskoj oporezuju nultom stopom PDV-a;

3. primjer - Banka daruje trenirke, tenisice i drugu sportsku opremu sportskom klubu; na vrijednost darivanih stvari banka ne obračunava porez na dodanu vrijednost jer nije porezni obveznik PDV-a i pri nabavi tih dobara nije ni koristila ulazni pretporez.

Što je osnovica za obračun poreza na dodanu vrijednost u slučaju kad trgovačko društvo daruje proizvode ili usluge na koje zaračunava porez na dodanu vrijednost?

Pri davanju proizvoda na koje se obračunava porez na dodanu vrijednost, osnovica za obračun obveze za PDV ovisi o tome daruju li se proizvodi proizvedeni u poduzeću ili proizvodi kupljeni na tržištu. Ako se daruju proizvodi proizvedeni u poduzeću, porez na dodanu vrijednost se obračunava na osnovicu u visini troškova proizvodnje utvrđenih po računovodstvenim propisima. Ako se daruje trgovačka roba i drugi proizvodi kupljeni na tržištu, porez na dodanu vrijednost se obračunava na cijenu nove nabave (dakle, na vrijednost umanjenu za trgovačku maržu).

Kod davanja usluga, porez na dodanu vrijednost se obračunava na tržišnu vrijednost tih usluga važeću u mjestu davanja.